

ALMANAHH

Eesti Metsateenijate Ühingu tegevus 2018

Sisukord

Kaarel Tiganik. Eesti Metsateenijate Ühing aastal 2018.

Kaarel Tiganik. 2017 tegevusaruanne.

Malle Kurm – Oks. Metsamehe jälgedes. Metsateadlane Ülo Erik - 90

Vello Raadik. Talvine kalapüük Peipsil.

Kaupo Ilmet. Tammede istutamine Kassinurme linnamäele.

Aadu Koll. Metsamehe jälgedes. Üks päev Võtikveres – külas kauaaegsel Torma metskonna metsaülemal.

Aadu Koll. Metsamehe jälgedes. Seekord topelt jälgedes - külas Liidia ja Hanno Kübardil Keilas.

Kaarel Tiganik. 50. metsanduslikud kutsevõistlused Luual.

Tanel Täheste. RMK teemapäevad. RMK varumispiirkond.

Priit Kõresaar. Vello Aava mälestuseks.

Priit Kask. In Memoriam. Ain Erik.

EMÜ tegevuskava 2019.a.

Almanahh

EMÜ tegevus 2018

Väljaandja Eesti Metsateenijate Ühing, Rõõmu tee 1, 51013, Tartu
www.metsateenijad.ee

Kaanefoto: Enn Raav, EMÜ üldkogu Pajusis

Fotod: Enn Raav, Elor Ilmet, Tanel Täheste, Jüri Pere, Koit Kraav

Koostanud ja toimetanud Priit Kask

Trükk ja köide Charlot OÜ, Põlva, 2018

ALMANAHH

Eesti Metsateenijate Ühingu tegevus 2018

Põlva 2017

Eesti Metsateenijate Ühing aastal 2018.

EMÜ 2017 aasta aruande esitas juhatuse esimees Kaarel Tiganik Pajusi mõisas toimunud üldkogul.

2019.aasta 29. septembril möödub 100 aastat Eesti Metsateenijate Ühingu registreerimisest Tallinn-Haapsalu Rahukogus. Seega on meie ühing ainult aasta noorem kui Eesti Vabariik. Seda tähtsat sündmust tahame tähistada koos Metsaüliõpilaste Seltsiga, kelle asutamisest möödub 30 aastat, ühise konverentsiga 2019.aasta 18.oktoobril.

Eesti Metsateenijate Ühingu tegevust sel aastal võib hinnata rahuldavaks. Oli nii toremaid kordaminekuid kui ka kurbi sündmuseid ja negatiivseid ilminguid meie tegevuses.

Positiivseks võib pidada seda et üle kümne aasta võrreldes eelnevate aastatega meie liikmete arv suurenes. Senini on see igal aastal vähenenud. Kui eelmise aasta lõpul oli meil 114 liiget siis selle aasta lõpul 116 liiget. Samas lahkus meie hulgast jäädavalt kaks meie väga auväärset liiget. Juulikuul palavad ilmad viisid meie hulgast kauaaegse Surju metskonna metsaüleme Vello Aava ja pikaaegse Kiidjärve metsaüleme ja tuntud looduse mehe Ain Eriku. Nende jäljed Eesti riigimetsa jäävad aga pikkadeks aastateks püsima.

Oma tegevuses oleme jätkanud juba aastaid olnud traditsiooniliste üritustega, nagu metsamehe jälgedes ja RMK ameteid tutvustavate teemapäevadega.

Nendele lisaks oleme viimasel viiel aastal aidanud korraldada ka metsameeste kutsevõistlusi.

Lisaks nendele traditsioonilistele üritustele sai sel aastal elustatud ka üks varasemast ajast traditsiooniline metsameeste üritus nagu talvine kalapüügivõistlus Peipsil.

Selle kalapüügivõistluse algatajaks oli 1998.aastal Ülo Urgard. Vahepeal on ta mitu aastat soiku jäänud. Nüüd aga ühel kokkusaamisel tegi Jaan Kägu ettepaneku, et seda üritust võiks

metsateenijate ühing hakata uuesti korraldama. Selle aasta 17. märtsil saigi asi teoks Vello Raadiku eestvedamisel. Osalejaid oli seekord 32. Loodame, et suudame seda juba nii pika traditsiooniga üritust ka edaspidi jätkata.

Eesti Vabariik 100. aastapäeva üritust tähistasime koos Jõgeva Metsaseltsi ja metsameeste meeskoori Forestalia esindusega tammede istutamiseks Kassnurme Linnamäele. Jõgeva Metsaseltsi eestvedamisel eesotsas väsimatu Kaupo Ilmetiga sai üritus teoks palaval 26. maikuu päeval. Üritus lõppes matkaga Kassnurme linnamäel ja toredate lõunasöögiga ilusa looduse keskel. Suured tänud siin Jõgeva Metsaseltsi juhtkonnale, kelle poolt oli kõik väga hästi organiseeritud.

Koos meie igaaastaste ürituste suurenemisega suurenevad aga ka ühingu kulutused. 2017.a. jäime oma kulude ja tuludega miinusesse 212 euroga. Sel aastal koos ürituste suurenemisega aga see miinus kindlasti suureneb. Seega elame varem kogutud varude arvelt. Kui senini oli meie põhiliseks sissetuleku allikaks metsakalendri müük, siis nüüd on iga aastaga kalendrite ostmine järjest vähenenud ja seega ka meie tulud. Tuleb leida uusi võimalusi ja hakata otsima sponsoreid meie ürituste kulude katmiseks. Sellest ajendatuna otsustas selle aasta üldkogu Ilmar Paali ettepanekul tõsta meie ühingu liikmete liikmemaksu. Töötavatel ühingu liikmetel hakkab see olema alates 2019.aastast 30 eurot ja pensionäridel 10 eurot aastas. Loodan väga, et see ei käi kellelegi üle jõu.

2019.aasta üldkogu toimub 13.aprillil RMK Soomaa looduskeskuses. Seekord on siis tegemist ka uue juhatuse, juhatuse esimehe ja revisjonikomisjoni valimisega. Selleks ootame kõigi ühingu liikmete aktiivset osavõttu. Ootame ka liikmete arvamusi ja hinnangut juhatuse tegevusele ja ettepanekuid edasise tegevuse parandamiseks.

EMÜ juhatus soovib oma liikmetele kõigi oma tegemiste kordaminekuid uuel aastal ja aktiivset kaasalöömist meie ühistel üritustel.

EMÜ juhatuse nimel

Kaarel Tiganik

EMÜ juhatuse esimees

Eesti Metsateenijate Ühingu 2017.a. aruanne

EMÜ liikmete arv seisuga 01.04.2018 on 117. 2017.a. tuli uusi liikmeid – 4, Mari Kartau, Galina Kinks; Ülle Heinleht; Raul Tamm. Liikmeskonnast on lahkunud meie hulgast jäädavalt üks liige – Enn Raide.

EMÜ- juhatus on üheksaliikmeline.

Juhatus liikmete tööülesanded on alljärgnevad:

Aadu Koll - metsakalendri toimetamine, Jõgevamaa tegevuse koordineerija

Agu Palo – Võrumaa ja Valgamaa tegevuse koordineerija
Elor Ilmet – esimehe asetäitja, Viljandi- ja Pärnumaa tegevuse koordineerija
Enn Raav – liikmete arvestuse pidamine, Läänemaa, Raplamaa, Harjumaa tegevuse koordineerija
Kaarel Tiganik – juhatuse esimees, Põlvamaa tegevuse koordineerija
Koidu Simson – liikmemaksude arvestus, Ida- ja Lääne-Virumaa tegevuse koordineerija
Priit Kask – Almanahhi ja Metsakalendri toimetamine
Tanel Täheste – asjaajaja, Tartumaa tegevuse koordineerija
Meelis Tamm – Kodulehe toimetamine

EMÜ revisjonikomisjon on 3-liikmeline:

Ilmar Paal
Jaan Kägu
Koit Kraav

EMÜ tegevus 2017.aastal:

08.aprill – EMÜ üldkogu Kohtla- Nõmmel

12.mai – Metsamehe jälgedes – Toivo Meikar Oandu looduskeskuses

02.juuni – Metsamehe jälgedes – Jaan Jaska Vanaõuel

30.juuni – 49. metsanduse kutsevõistlused Luual

08.september – Metsamehe jälgedes Jaak Põldma Lilli loodusmajas

20.oktoober – RMK Metsakorraldaja teemapäev

17. november – RMK Elistvere loomaparki tutvustav teemapäev

Toimunud on kaks juhatuse koosolekut. Jooksvad probleemid on lahendatud e-maili või telefoni teel.

EMÜ üldkogu toimus 08. aprillil Kohtla Nõmmel järgmise päevakorraga:

EMÜ juhatuse 2016. aasta aruanne ja revisjonikomisjoni aruanne, aastaaruande kinnitamine, ekskursioon kaevandusmuuseumis ja Aidu karjääris.

Trükiti „Metsakalender 2018“ 2200 eksemplari (2016. 2300 eksemplari)

Tulu saadi kalendri müügist 4490 €

Kalendri trüki ja toimetamise kulud olid 1896 €

Puhastulu 2594€, eelmisel aastal 2611 €

Kalendri ostjad: EMÜ-liikmed 327 tk; RMK – 1096 tk; teised ostjad 477tk

Pensionäridele anti kingituseks 300 tk, Forestaliale 40 tk

EMÜ almanahhi väljaandmine -130 tk, trüki ja toimetamise kulu 430,80 €

15.03.2017 toimus Tartus RMK ja EMÜ juhatuste kokkusaamine, kus kavandati järgmist ühistegevust:

Pensionäride ühine meelepidamine jõulude ajal
Kutsevõistluste korraldamine 30.juuni Luual

RMK ameteid tutvustavate teemapäevade korraldamine (Metsakorraldaja ja Elistvere loomapark).

EMÜ-2018.a. tegevuskava:

- 16.veebruar Metsamehe jägedes - Ülo Erik Tartsu Rõõmu teel
- 17. märts Kalapüügivõistlus Peipsil
- 07. aprill EMÜ üldkogu – Pajusi kultuurimajas Jõgevamaal
- 26. mai Tamme istutamine Kassinurmele
- 08.juuni Metsamehe jälgedes – Heino Paju Võtikveres
- 10. august Metsamehe jälgedes – Lidia ja Hanno Kübard Keilas
- 14.september 50.metsanduslikud kutsevõistlused Luual
- Oktoober Teemapäev - metsavarumine (varumisjuht)
- November Teemapäev – kohtumine RMK juhatusega

Kaarel Tiganik
EMÜ juhatuse esimees

Metsamehe jälgedes

Metsateadlane Ülo Erik - 90

16.veebruaril tähistas Eesti Metsateenijate Ühing Rõõmu tee 2 saalis väärrika metsamehe ja Eesti Metsainstituudi esimese direktori juubelit üritusega „Metsamehe jälgedes“. Juubilar meenutas oma läbikäidud metsamehe teed ja poeg Mart illustreeris juttu pildiprogrammiga erinevatest eluetappidest. Auväärt juubilari olid tervitama tulnud arvukad metsamehed.

Ülo Erik sündis 17. jaanuaril 1928. a Pärnumaal Audru metsaülema Paul Eriku peres. Ta lõpetas 1949. aastal Tartu Ülikooli metsandusteaduskonna, ka tema kolm venda olid studeerinud metsandust. Ülo Eriku tööalane tegevus algas 1949. a Järvamaa Metsamajandi metsakultuuride insenerina, jätkus metsaülemana Purdi metskonnas aastail 1950–51 ja seejärel Järvakandi metskonnas aastail 1951–54. Taaskord sai temast metsakultuuride insener Pärnu Metsamajandis aastail 1954–1958. Seejärel edutati Ülo Erik 1958 aastal Suure-Jaani Metsamajandi peametsaülemaks ja alates 1962. aastast juba direktoriks.

Edasi viis elutee Tartusse. Nimelt määras minister Heino Teder Ülo Eriku 1. oktoobril 1969. a Eesti Metsamajanduse ja Looduskaitse Teadusliku Uurimise Instituudi direktoriks. Ü. Eriku sõnul oli direktoriks soovijaid teisigi ja vastuvõtt kollektiivi ei olnud just kõige sõbralikum. Aastail 1969–1986 töötas Ülo Erik

Eesti Metsainstituudis, olles esimeseks ja kõige pikema staažiga EMI direktoriks. Temast sai instituudi rajaja, ülesehitaja ja kujundaja 16 aasta jooksul.

Juubilar meenutab, et vahel tuli teha ka ebapopulaarseid otsuseid. Instituudis kehtis üleliiduline palgaskaala, kus lubati osakonnajuhatajale maksta palka nagu teaduse kandidaadile. Kui aga kolme aasta jooksul kraadi ei tulnud, langes palk väga suures ulatuses. Nii pidi ta otsuse tegema Mart Reimi, Ragnar Sepa ja Harri Paali puhul. Muidugi ei meeldinud meestele palga vähendamine sugugi, kuid selle üle peeti ranget kontrolli.

1972. aastal kaitses Ü. Erik kandidaadiväitekirja „Kuuse- ja männiseemikute kasvatamisest Eesti NSV-s“ ja talle omistati põllumajandusteaduste kandidaadi kraad (Ph.D). Ta on uurinud võõrpuuliikide kasvatamist ja metsataimekasvatust ning avaldanud artikleid dendroloogia, metsaselektiooni ja metsakasvatuse alalt. Koos metsateadlaste Heino Kasesalu, Endel Laasi ja Harri Pavesega on ta avaldanud raamatu „Lehis metsa- ja pargipuu“, mis ilmus 2004. a (koostaja H. Paves). Ü. Erik lõi kaasa Tartu Puukool-katsemajandi tegevuses, kilehoonetes isutusmaterjali kasvatamisel ning juhtis võõrpuuliikide katseid ka Sõe arboreetumis ja Ruhnu saarel. Oma elutööks loeb Ülo Erik Sõe arboreetumi rajamist ja lemmikpuuks eurojaapani lehist, mille kasvatamist on ta ka propageerinud.

Koos H. Pavesega on ta uurinud Väätša katsealal kasvavat keerdmändi. 1977. aastal hangiti Ü. Eriku eestvedamisel Taanist IUFRO seemnepangast eri geograafilistest piirkondadest pärinevate mändide, ebatsuugade ja lehiste seemneid. Mainitud seemnetest kilerullis kasvatatud istikutega rajati katseala Sirgala põlevkivikarjääri taastatud puistangule 1979. ja 1980. aastal.

Ülo Eriku viimaseks tööpäevaks Eesti Metsainstituudis jäi 28.veebruar 1986.aastal. Tal on meeles, kuidas läks tookord saali, kus ootas juba töökollektiiv ja teda võeti aplausiga vastu. Talle anti üle nahkkaante vahel olev tänukiri:

Austatud Ülo Erik! Eesti Metsainstituudi töötajad märgivad käesolevaga Teie kauaaegset ja metsandusse jälgijätnud tegevust instituudi juhtimisel. Olete olnud instituudi esimeseks direktoriks, kelle käe all on instituut 16 aasta jooksul kasvanud teadussaavutuste ja materiaal-tehnilise baasi poolest. Täname Teid tehtu ning pika meelega ja sõbralikkuse eest. Soovime Teile head tervist ja palju jõudu töötamiseks meelisteaduse alal – võõrpuuliikide kasvatamise valdkonnas! Lisatud olid 137 EMI töötaja allkirjad!

Anti üle ka metsaselektiooni labori töötajate poolt Minni Nurme luuletusega kaart. Ta oli tõesti „liigutatud“. Alates 1986. aastast jätkas Ülo Erik töötamist Eesti Metsainstituudis vanemteadurina, seejärel dendroloogia õpetajana Jänedal ja mujal ning juba hiljem Suurpea Puukooli omaniku ja juhina.

Praegu on staažikas, 17. jaanuaril oma 90. juubelit tähistanud metsateadlane Ülo Erik väljateenitud vanaduspuhkusel ja tegeleb veel ka kirjatööga. Mälestused metsale elatud aastaist on ta talletanud raamatus „Erikliised metsalood“, mis ilmus käesolevaks juubeliks kingina perekonna poolt. Kõik soovijad said trükilõhnalise raamatu omanikuks.

Et Ülo Erik põlvneb seiklusterohket metsamehe ja jahimehe elu elanud isast Paul Erikust (1886–1978), siis oligi alguse saanud üks Eesti metsadünastia. Samuti Ülo poeg Mart alustas pärast EPA lõpetamist klassikalise metsaülemena, kuid vahepeal ametit vahetades on

jõudnud taaskord, pärast Eesti iseseisvumist, ettevõtjana metsa juurde tagasi. Ka Ülo Eriku pojapoeg Ants ja pojatütar Liis on astunud sellesse pikka rivisse, kus selja taga on kõik metsamehed, seega järjepidevus pole senini katkenud.

Soovime auväärses eas ja eestimeelsele metsamehele õnne, tugevat tervist ja jaksu eluteel, täname metsale elatud elu ja metsandusele antud panuse eest!

Kõigi Eesti Metsateenijate Ühingu liikmete nimel

Malle Kurm-Oks

Talvine kalapüük Peipsil.

Vanad märkmed näitavad, et talvine metsameeste kalapüügi mõõduvõtmine sai alguse 1998. aastal Ülo Urgardi algatusel. Võistluse kohaks sai valitud Kodavere. Kahjuks pole mul sellest mingeid andmeid säilinud. Ülo oligi eestvedaja kuni surmani 2001. aastal. Peale Ülo surma jäi asi mitmeks aastaks soiku. Ühel talvisel kalapüügiretkel arutasime koos Jüri Koortiga ja Monroe Mäerannaga, et võiks seda üritust jätkata ja asi sagi teoks 2004. aastal.

Algul oli vedi raskusi rahalise poole korraldusega, kuid õnneks asus toetama RMK Spordiklubi (Raivo Võlli) toitlustamise poolt. Auhindade hankimisel saime sponsoriteks RPM- i (Enno Kuldkepp), OÜ Portaali (Ahto Sõster) ja Trapper OÜ (Jaak Volmer). Tuttavalt kalurilt saime osavõtjate vahel loosimiseks suure haugi.

Aastate jooksul on osavõtjate arv ja tulemused kõikunud, kuid tuumik on jäänud endiseks. Töörarvuti kokkujooksmisel jäin paljudest andmetest ilma, kuid säilinud on siiski mõned tulemused. Jüri Piir ja Rein Talviste said 2011. aastal 11,62 kg kaaluva kala. Samal aastal oli ka kõige rohkem osavõtjaid - 80, kellest 4 olid naised. 2012. aastal oli 72 osalejat ja kokku püüti 90,63 kg kala! Püügitulemusi veelgi: 2007- 43,7 kg; 2009- 76,60 kg; 2013- 53,10 kg ; 2014- 35,7kg.

2018. aastal püüti kokku 12,02 kg, on näha, et kala on Kodavere rannast kuhugi kaugemale läinud. Osavõtjaid oli sellel aastal 32. Tundub, et nooremad huvilised pole seda võistlust veel avastanud ja eks oma osa mängis ka kehv aasta - kala lihtsalt ei liikunud. Kohal olid pidevad

osalejad nagu Jüri Piir, Rein Talviste, Aleksander Siimenson, Ivar Paesalu, Jaan Jaska, Heiki Rips ja veel teisi tublisid kalapüügi huvilisi. Kahjuks pidime seekord ka osalustasu võtma, et korraldusega toime tulla.

Võitjateks tulid seegi kord Jüri Piir ja Rein Talviste (4,175 kg), teiseks tulid Triin Kübarsepp ja Andrus Ojaste (3,54 kg) ning kolmandaks Ivar Paesalu ja Fredi Tarbe (2,425 kg). Võistlus oli väga tasavägine, neljas koht kaotati vaid 5 grammiga. Suurima kala püüdis Heiki Esna 0,385 kg. Tubli oli ka Triin Kübarsepp 0,32 kg kalaga. Seekord sai autasustatud ka tagapoololijat lohutusauhinnaga. Samuti loositi osavõtjate vahel välja suur haug. Lõpuks sai veel sooja suppi ja väikese napsu. Oli igat tore päev!

Vello Raadik

Tammede istutamine Kassinurme linnamäele

27. mail 2018. aastal kogunes Kassinurme linnamäele metsarahvast Eesti Metsateenijate Ühingu, Jõgevamaa Metsaseltsist, metsameeste meeskoorist Forestalia ja Eesti Looduskaitse Seltsi Jõgeva osakonnast, et teha väärikingitus Eesti riigi 100. sünnipäevaks. Samuti olgu see kingitus tänuks meie esivanematele, kes hoidsid meid maad vabana 1227. aastani ning neile, kes pärast rasket okupatsiooni viisid meid rahva taas iseseisvuseni 100 aastat tagasi. Sünnipäevakingiks oli tammesalu rajamine Kassinurme maalinna väravasse. Istutusmaterjali organiseerisid kohale Eesti Metsateenijate Ühingu liikmed vastavalt Ilmar Paal tammeistikud ja Aadu Koll pärnapuud. Istutuskohad märgiti maha ELS Jõgeva osakonna esimehe Vello Kepparti eestvedamisel. Kokku osales tammesalu rajamisel 40 inimest. Talgutöödele andis värvi Tõnu Vaask kaunikõlalise jahisarve muusikaga. Päeva lõpuks pakuti kõigile korralikku kõhutäidet, mille valmistasid kohalikud perenaised. Suur tänu kõigile osalejatele ja organiseerijatele!

Et me mets ei saaks otsa, et me mets ei läheks metsa!

Kaupo Ilmet

Metsamehe jälgedes

Seekord topelt jälgedes - külas Liidia ja Hanno Kübardil Keilas.

Lahkunud erakordselt sooja suve päikesepaistelise lõikuskuu 10. päeval jõudsimel Keilasse. Keila on väikelinn Eestimaa põhjarannikul. Meri jääb 11 km kaugusele ja pealinna Tallinnasse on 25 km. Keila on roheline uppunud linn - haljasalad ja kenad männimetsad, milliseid on linna piires ca 340 ha, teevad Keilast roheline ja inimsõbraliku linna.

Kogunesime Aia tänava lõppu, endise Keila metskonna naabrusesse, meie võõrustajate poolt rajatud kaunisse kodusse. Hanno tervitas saabujaid, paigutas autosid. Liidia askeldas oma perest abilistega majas. Peagi olimegi majas, meeldivalt jahedas, olime pääsenud kuuma päikese käest. Saime tuttavaks Sinu tütre ja lastelastega. Tundsimel ennast väga privaatset, naljatledes kaaslastega, Eesti Vabariik 100 väärikingitusest. Oli esmane ja ainulaadne kogemus, võimalus olla külas abikaasade – metsaülemate kodus. Siirad tänud selle eest. Kohvi ja selle kõrvale pakutud oma köögi oivaliste hõrgutistega maiustamise saatel sai sõna Liidia.

Liidia juured ulatuvad vanaisa Jakob Raja kaudu metsandusse, kuid see ei olnud esimene valik. Esimene valik oli merega seonduv, kuid seda naissoost isikutel Eestis õppida ei olnud võimalik õppida. Sukeldusin oma ema kaunite mälestuste ajendil metsanduse radadele. Lõpetasin Eesti Põllumajanduse Akadeemia 1962.aastal. Esimeseks töökohaks oli Harku

metskond, abimetsaülema amet, järgnes metskonna juhtimine metsaülemana 1966-1969.a. Vastloodud metskonna väljaehitamine oli vaearikas, uskumatult kitsastes võimalustes, oli vaja leida inimesed, ehitada kordoneid, hankida tehnikat, täita vahel uskumatult suuri metsauuendus plaane. Ühel aastal oli kirjutatud metsakultuuride rajamise plaaniks 170 ha! Arusaamatuks on jäänud siiani, mis toimus nende inimeste ajudes, kes sellise plaani määrasid. Aktuaalne oli rabade kuivendamine, mille mahuks oli 780 ha. Rae raba servale rajatud katsekultuurid näitasid imepärast kasvu tänu väetamistele. Töö oli väga mahukas. Lähedal asus lennuväli. Uli mõte teha seda lennuki abil, mis oli juhtkonnale nii üllatav ja rabav, et vajab väikest järelmõtlemist, kuid leidis siiski toetuse. Põhjemadama arusaamatuse tõttu metsamajandi direktoriga sündis otsus lahkuda Harku metskonnast, kuhu oli panustatud palju loominguulist energiat ja tahet eesmärkide saavutamiseks. Järgnevad aastad tööd Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumis. Niiõelda teisele ringile metsaülemana asus Liidia minister Heino Teder`i tungival ettepanekul Keila – Joa metskonda. Enne oli kümneaastavanust metskonda juhtinud kokku koguni 4 inimest. Sellest kujunes Sinu elutöö, sinna jäid kuni metskonna likvideerimiseni. Keila – Joa metskond tolle aja üks väiksemaid aga ka keerulisema valdkonnaga toimetama pidanud metskond. Keila-Joa pargi hooldamine ja suurepinnalise puukooli majandamine olid tavapärased tegevused, siis kohustused toonase nomenklatuureliidi suvilate alaga tähendasid midagi muud. See seltskond oli harjunud ajama asju kõrgemal tasandil. Hea suhtlemisoskus aitas lahendada keerulistena

näivad olukorrad. Pargi korrastamine kujunes meelistegevuseks, Keila – Joa puukool varustas istutusmaterjaliga tervet Tallinna RV Metsamajandit. Külastasime Keila- Joa parki, imetlesime kaunist Keila – Joa lossi päraatlõunal. Saabus aeg sõna sekka öelda Hannol.

Hanno sünnikodu jääb Veriora kanti Setumaal. Esivanemad on olnud kõik põllupidajad. Isa oli suur aiandussõber. Järveljalt tellis isa kodu kaunistamiseks võõrpuuliike, osa nendest ei pidanud 1940.a karmile talvele vastu ja hukkusid. Ema suri, kui olin 12.aastane, noorem vend oli siis 6.ne.Varakult tuli hakata karjas käima. Tekkis vastumeelsus põllumehe ametile. Esimesed kooliaastad möödusid Väike – Veerksu koolis. Tartus Keskkooli 8klassi lõpetamise järel tuli otsustada - isa arreteerimine põhjustas raske olukorra, mis lahenes õpingute jätkumisenä. Õppimiseks tuli teenida raha koolivaheaegadel kraavihallina Järveljal, mängimine õpilasbändis ja mujal. Teekond jätkus Tihemetsa Metsatehnilises Tehnikumis, jätkusid õpingud EPA-s metsanduse erialal. Lõpetamine jäi 1961.aastasse.Esimeseks töökohaks sai Kabala metskonna metsniku amet, mis jäi lühikeseks. Peagi jätkus töö Kloostri metskonna metsaülemana (1961 – 1963). Edasi algab töö Keila metskonnas, mida jätkus 34 aastaks kuni metskonna likvideerimiseni. Võib julgelt väita, et Hanno rajas ühe metskonna, kujundas selle tugevaks ning tervelt 34 aastat juhtis seda. Keila metskond oli Hanno elutöö, tõeline looming - Keila linna Aia tänava lõppu kerkis mitme korteriga kontorihoone, kõrvale garaaz – töökoda, millega külgnesisid katlamaja ja pikad kasvuhoonete read. Metskonna aiand oli terves Keila linnas suurim lillekasvataja. Kõigest, millest Hanno oleks tahtnud meile rääkida, ei võimaldanud aeg. Kavas oli ühine ringsõit autobussiga, esmalt Keila – Joa parki ja Keila – Joa metskonna maale -Liidia pärusmaale, jätkuvalt Hanno töömaile – Keila metskonna metsade imetlemiseks. Ringsõidu ajal saime täiendavat infot nendest paikadest, kus Liidia ja Hanno ennastsalgavalt tegutsesid. Kordasaadetu pakkus rahuldust ja andis julgust ja jõudu uute eesmärkide püstitamiseks ja nende realiseerimiseks. Meeltülendav on tehtud töö üle rõõmu tunda. Kurvaks teeb vaevaga saavutatu hävitamine, näitena Keila – Joa metskonna hoone lammutamise moodus. Kui hoone ehitamisel leiti võimalus kasvavaid mände silmailuks säilitada, siis lammutamisel jäid need ette .Uued põlvkonnad ei tohiks nii toimetada! Ringsõidul käisime ära sadamas, nägime üüratuid auto-aedu, imetlesime merd, Pakri saari. Oligi aeg pöörduda tagasi Keilasse, kus Šoti klubis ootas meid lõunasöök ja päeva kokkuvõte. Perekond Kübardiid kinkisid kohaletulnuile, endistele kolleegidele ja teistele huvilistele, tore päeva, südamliku vastuvõtu ja huvitava tagasivaate möödunud aegadesse. Suur – suur tänu kõigi poolt!

P.S Päeva esimese poole kohta on Tõnu Aru ja Eve Ester teinud video. Tänu ka neile!

Kohalviibinute nimel

Aadu Koll

EMÜ juhatuse liige

50. metsanduslikud kutsevõistlused Luual

Sel aastal toimusid 50. metsanduslikud kutsevõistlused ja seekord taas Luual.

Võistluste korraldajateks olid Luua Metsanduskool ja Eesti Metsateenijate Ühing.

Kokku osales võistlustel 24 võistkonda 306 võistlejaga. Nagu varasematelgi aastatel oli ka seekord kõige rohkem võistlejaid metsakasvataja võistlusosalal. Siin osales 36 võistlejat, metsameistri võistlusosalal oli osalejaid 30 ja noorendike hooldamises 27 võistlejat.

Üllatavalt populaarseks osutus seekord laskmine, millel oli 43 osalejat.

Kõik võistlustel osalenud võistkonnad ei suutnud kõigile aladele võistlejaid välja panna. Täisvõistkondadega oli väljas 17 võistkonda. Mälumängus olid aga kõik võistkonnad esindatud.

Suhteliselt väike oli huvi orienteerumise vastu, oli ainult 12 osalejat. Võrkpallis oli esindatud samuti ainult kaks võistkonda. Ilmselt tuleb nende alade puhul tulevikus rohkem reklaami teha.

Üldiselt võib ikkagi öelda et kokku oli võistlejaid rohkem kui kunagi varem.

Ka ilm soosis võistluste head kordaminekut. Väike vihmabini tuli alles pärast lõunat. Enamikel aladel oli selleks ajaks aga võistlused lõppenud. Vihma käes tuli võistelda ainult jahimeestel ja orienteerujatel.

Õhtul kell 18.30 oli võistluste kokkuvõtted valmis ja kella 19 ajal peale Forestalia etteastet sai autasutamisega pihta hakata.

Metsakasvatajate kolm parimat olid Kristjan Väli- RMK Ida-Harjumaalt, Jüri Kõiv – Keskkonnaagentuurist, Rein Kaljuvee – RMK Läänemaalt.

Noorendike hooldamises tuli võitjaks pikkade võistluskogemustega Rein Kingla Eesti Metsateenijate Ühingust, teise koha sai Luua kooli õpetaja Ole Hütt ja kolmanda koha Anti Samsonov Põlvamaalt.

Metsameistri võistluste kolm parimat olid Mando Kadarik Pärnumaalt, Einart Kask Viljandimaalt ja kolmas Janek Tarto Ida-Virumaalt.

Sellel võistlusel rakendas võistlusala läbiviija Tõnu Eller moodsat uuendust. Paber kandjal võistluslehe asemel tuli võistluspunktides andmed sisestada nutitelefoni spetsiaalsesse äppi. See uuendus oli nii mitmelegi võistlejale harjumatu ja seetõttu võis mõjutada ka nende

Noorendike hooldaja võistluse võistlejad – keskel võitja Eesti Metsateenijate Ühingu esindaja Rein Kingla (nr 73).

võistlustulemusi. Kuid üks sellise uuenduse rakendamine on ilmselt varsti ka teiste võistlusalade tulevik.

Stendivõistluses võidutsevad esikolmikus juba mitmendat aastat Luua Metsanduskooli õpilased, kel rohkem aega oma oskusi lihvida. Paistab, et praeguseks on stendivõistlusest kujunenud niinimetatud proffide omavaheline võistlus, kuhu tavatöömehel eriti asja ei ole.

Ilmselt oleks aeg edaspidi seda ala uuendada, et muuta ta atraktiivsemaks ka tavalistele raietöölisele. Siin on oodatud kõik head mõtted.

Kõige osavõturohkem ja ka pealtvaatajatele väga huvitav oli mälumäng. Väga tasavägise võistluse võitis RMK Lääne-Harjumaa võistkond, teiseks jäi Keskkonnaagentuuri esimene võistkond ja kolmandaks RMK Lääne-Virumaa võistkond.

Samas tuleb tõdeda, et kõigil aladel oli võistluste tase väga ühtlane ja võitjate punktivahed väga väikesed. Sama tuleb öelda ka võistkonnavõistluse tulemuste kohta. Kui 267 punktiga tuli esikohale RMK Pärnumaa võistkond, siis teisele kohale jäänud Luua metsanduskool kogus Pärnumaa võistkonnast ainult 3 punkti vähem (264 punkti). Kolmandaks jäänud RMK Põlvamaa kogus 260 punkti, mis on ainult 7 punkti vähem kui esikoha võistkond.

Üldiselt võib kutsevõistlused lugeda kordaläinuks, kuid ilmselt oleks vaja edaspidi võistlused muuta rohkem atraktiivsemaks ja pealtvaatajatele rohkem vaadatavaks. Kuidas aga seda teha? Siin on kõik head mõtted oodatud.

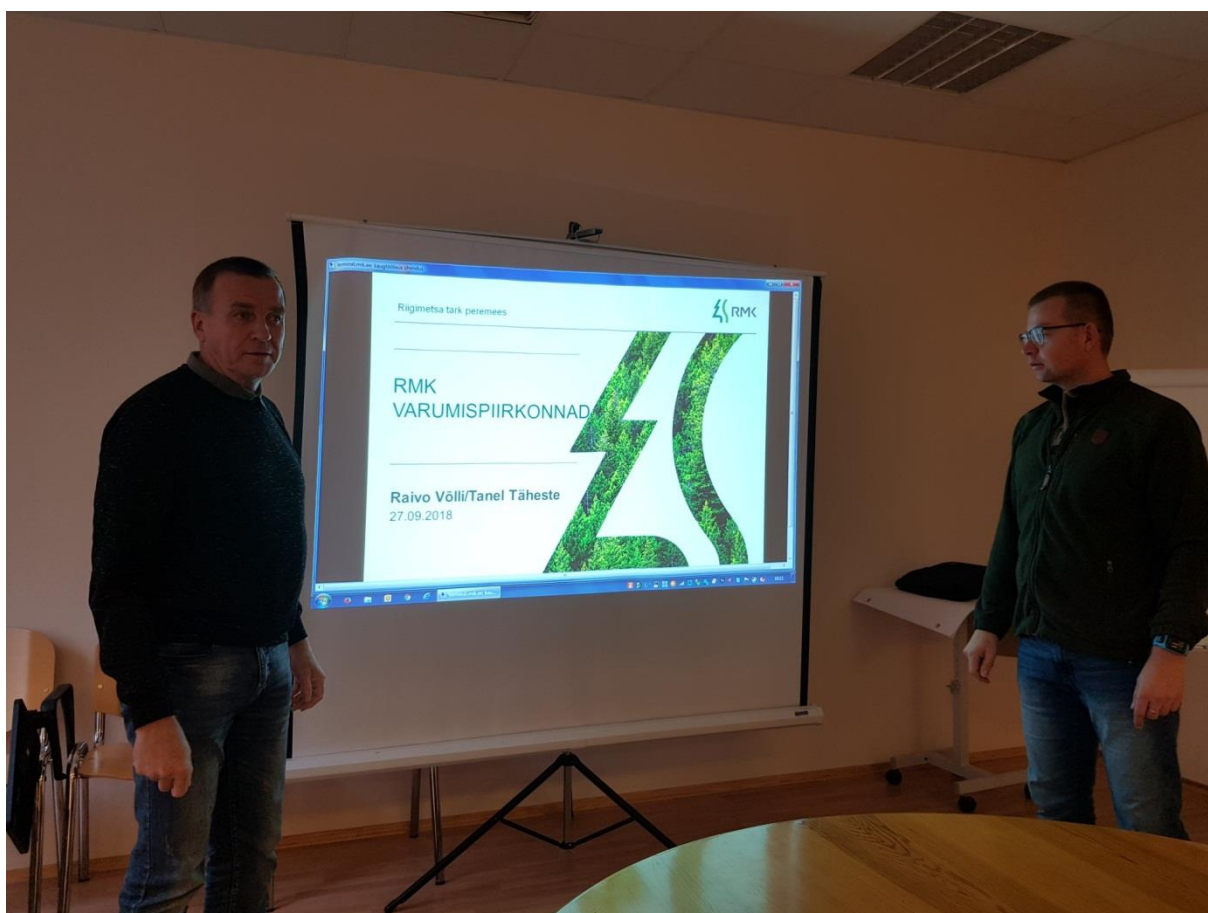
Kaarel Tiganik
Võistluste peakohtunik

Võistkond	Metsakas vataja mitmevõi stlus	Nooren dike hooldaj a mitmev õistlus	Metsameis trite mitmevõis tlus	Stendi võistlus	Mälu mäng	Jahi meh e võist lus	KOKKU	KOHT
	42	50	65	30	47	33	267	1
RMK Pärnumaa								
Luu Metsanduskool	23	59	22	65	45	50	264	2
RMK Põlvamaa	41	54	30	47	50	38	260	3
RMK Lääne-Virumaa	36	36	27	34	54	65	252	4
RMK Ida-Harjumaa	65	28	31	33	44	44	245	5
EMÜ	34	65	45	54	42	0	240	6
RMK Vändra	38	42	39	45	35	37	236	7
RMK Ida-Virumaa	45	31	54	36	27	40	233	8
RMK Valgamaa	43	44	33	37	31	43	231	9
RMK Saaremaa	22	45	47	38	38	39	229	10
RMK Tartumaa	32	47	41	28	39	41	228	11
RMK Võrumaa	39	35	37	39	43	35	228	12
RMK Viljandimaa	26	41	59	35	29	36	226	13
RMK Järvamaa	19	33	50	44	30	47	223	14
Artiston OÜ	40	27	32	50	36	34	219	15
Ü metsaomanikud	31	30	42	40	32	32	207	16
RMK Alutaguse	20	39	35	29	28	45	196	17
RMK Jõgevamaa	28	0	29	43	41	54	195	18
RMK Raplamaa	44	29	36	31	34	0	174	19
RMK Läänemaa	54	0	28	0	37	42	161	20
RMK Lääne-Harjumaa	47	0	40	0	65	0	152	21
ÕKMK	29	0	38	0	0	59	126	22
Keskkonnaagentuur	59	0	0	0	59	0	118	23
SA Erametsakeskus	21	38	0	0	33	0	92	24

Peakohtunik: Kaarel Tiganik

14.09.2018

RMK varumispiirkonna teemapäev

27. septembril toimus järjekordne RMK ameteid tutvustav teemapäev. Seekord võeti luubi alla RMK metsade majandamine ja seda varumispiirkonna võtmes.

Päeva viisid läbi RMK Kagu regiooni juht Raivo Võlli ja Tartu varumispiirkonna juht Tanel Täheste.

Kohale oli tulnud ohtralt erineva taustaga inimesi, kelle süda valutab riigimetsade käekäigu pärast ja lihtsalt huvilisi, kes soovisid täpsemalt ennast kurssi viia riigimetsamajandajate argipäevaga.

Raivo Võlli andis ülevaate RMK struktuurist, erinevate üksuste peamistest tööülesannetest ja väljakutsetest, misjärel liiguti sujuvalt metsade majandamisele kui RMK põhilisele tegevusvaldkonnale.

Saadi teada, et RMK raietega tegelevad 3 regiooni: edela, kirde ja kagu. Igas regioonis omakorda on 4 varumispiirkonda, kuhu kuuluvad varumisjuht, 3 praakerit (v.a Lääne piirkond, kus on 4 praakerit) ja 1 logistik.

Varumisjuht tegeleb raiete planeerimise, meeskonna juhtimise ja igapäevaste kõikvõimalike probleemide lahendamisega. Praakeri põhiülesanne on igapäevane raie- ja kokkuveotööde korraldamine, logistikul igapäevane väljaveo korraldamine.

Jooksvalt sai esitada küsimusi ja esitada omapoolseid arvamusi. Poolteist tundi läks kui lennates.

Seejärel tehti ringkäik metsas erinevatel töös olevatel objektidel. Tutvuti nii lageraie, kui ka harvendusraie tehnoloogiaga ning kokku- ja väljaveo töödega. Kõik huvilised said istuda masinate kabiinides, esitada küsimusi raie- ja kokkuveotehnoloogia kohta. Masinate operaatorid tutvustasid oma igapäevast tööd ja näitasid tänapäevaseid infotehnoloogilisi vahendeid, millega erinevaid andmeid sisestatakse ja edastatakse. Paber ja pliiats on jäänud minevikku.

Tunnustavalt vaadati harvendusraieid ja imestati, et harvesteri töö järel niivõrd ilus pilt võib jääda.

Päev võeti kokku ühise supilaua taga ja tõdeti fakti, et ilu on vaataja silmades, oma arvamus raiemahtude suuruse osas jääb igale inimesele alles, kuid riigimetsade majandamine ja säilitamine tulevastele põlvetele on heades kätes.

Tanel Täheste

VELLO AAVA mälestuseks

Käesoleva aasta kuumal suvepäeval, 19.juulil, päev pärast 82. eluaasta täitumist lahkus meie seast manalateele väga teenekas metsamees Vello Aava.

Vello sündis pere viienda lapsena 18. juulil 1936.aastal, elukohaks Tahkuranna vald Pärnumaa. Vello lapsepõlv mööduski Tahkuranna vallas Aava talus. Temast vanem õde ja kolm venda lahkusid manalateele juba enne Vellot. Üks vendadest nimega Martin oli samuti metsamees ja töötas kaua aega koos Velloga Surju metskonnas abimetsaülemana.

Kooliteed alustas teenekas metsamees Tahkuranna algkoolis, kust hiljem läks edasi õppima Pärnusse, kus lõpetas 1955. aastal toleaege Pärnu 1. keskkooli. Samal aastal (1955) asus ta õppima Eesti Põllumajanduse Akadeemiasse metsamajanduse erialale, mille lõpetas 1960.a. metsamajanduse insenerina.

Tööle asus Vello 01. augustil 1960.a. Pärnu Metsamajandi Surju metskonna metsaülemana.

Peatselt sündisid perre poeg Teet ja tütar Aira. 1972. aastal otsustati ehitada oma maja Pärnu linna Raekülla, mis valmis 1975.aastal.

1979. aastal viidi Surju metsekond Kilingi-Nõmme Näidismetsamajandi koosseisu. Tööraamatus on töö kohta küll mitmeid kandeid, kuid ametinimetuseks oli kuni pensionile jäämiseni üks – Surju metsekonna metsaülem. Tema töökarjääris vahetusid vaid ülemused, kuid töökoht seisis muutumatuna. 01. veebruaril 2001.aastal saabus päev, kui Vello saadeti teenitud vanaduspensionile. Seega töötas Vello Surju metsekonna metsaülemana kokku 40 ja pool aastat, olles sellega Eestis üks teenekamaid metsaülemeid. Vello oli metsamees, kes tundis ja armastas oma eriala, püüdes seda teha pidevalt paremini ja kaasaegsel tasemel. Kartmata vastutust, võttis ta vastu häid otsuseid, rakendades neid kiiresti ellu.

Vello oli tasakaalukas ja sõbralik, kuid samal ajal nõudlik alluvate suhtes. Tänu sellele oli Surju metsekond ühtne ja töökas pere, kes ei kartnud raskusi. Seda tõendavad arvukad tunnustused ja autasud, mis olid kantud ka tööraamatu autasude lehekülgedele.

Vello jäi suure tähega metsameheks ka peale aktiivse tööelu lõppu.

Ta valutas südant nii eesti metsade käekäigu kui ka aktiivsest looduskaitsest tingitud korrastamatuse pärast ja seda eelkõige kodukandi luitemetsades, mille eest ta oli hoolt kandnud üle neljakümne aasta. See ei mahtunud tema hinge, et metsade sanitaarne seisund looduskaitsest tingitud piirangute tõttu igapäevaselt järk-järgult halvenes.

Pensionipõlves töötas Vello veel FIE-na Keskkonnaameti teenistuses, rajades Pärnu linna serva Tammistesse metsandusliku õpperaja, mis tutvustaks metsandust ka järeltulevatele põlvetele.

Vello hobid olid seotud loodusega – jahipidamine ja kalapüük, seenel ja marjul käimine. Nooremas eas tegeles ta ka aktiivselt põllumajandusega (kasvatas kurke). Jahipidamisega püüdis tegelda kuni käesoleva aasta suveni. Veel äsja lõppenud suvel käis ta koos jahikaaslastega sooritamas laskekatseid.

Tööga oli seotud ka osalemine selliste avalikkusele tuntud objektide rajamisel kui Jõulumäe Tervisespordikeskus ja Uulu kalmistu. Uulu kalmistu asukohavalikul oli oluline panus ka Vello asjatundlikkusel. Samale kalmistule, metsameestele määratud alale, on tänaseks maetud ka Vello ise, kus ta on asunud puhkama oma viimast und vanade rannamändide kohinas.

Puhka rahus hea metsamees!

Endiste kolleegide nimel,

Priit Kõresaar

In Memoriam

Ain Erik

Kiidjärve mk. metsäülem Ain Erik 1994.a. foto: Jüri Pere.

30. juulil lahkus meie seast metsanduse suurkuju ja loodusemees Ain Erik. Ain Erik töötas metsanduses üle poole sajandi, kutsumuse selleks sai ta kodust – tema isa Paul Erik oli tunnustatud metsäülem aastatel 1920 – 1950 Audru, Alatskivi, Väätsa ja Kastre metuskondades. Kodust oli Ain kaasa võtnud väga hea kasvatus ja huvi maakaartide ja ka

kirjutamise vastu, sest Paul Erik oli ka õppinud maamõõtja ja viljakas kirjamees “ Eesti Metsa “ veergudel.

Haridust täiendas Ain edasi Tartus Hugo Treffneri Gümnaasiumis ning Tartu Ülikooli metsateaduskonnas. Sellest ajast pärineb teadustöö huvi üliõpilaste teaduslikust ringist ning sportlik kehahoid Tamme staadioni kettasektorist.

Pärast stuudiumi lõpetamist EPA metsateaduskonnas cum laude siirdus Ain Tartust tööle Väandrasse. Marega abiellumise järel tuli kolida siiski linna – noorele perele sai koduks Suure – Jaani. Peagi sündis perre ka tütar Ursula. Suure- Jaani Metsamajandis vaneminsenerina töötades süüvis Ain metsakasvatuse teooriasse ja praktikasse, algasid katsed ja analüüsid turberaietega. Sellest ajajärgust pärineb ka Aini üks hobisid – kodu uurimine. Ta avaldas raamatu Suure - Jaanist. Ain ja Mare olid ka Suure-Jaani muusikaelu juhtijad taaslustades kohaliku segakoori. Väljapaistev viljakas tegevus viis edutamiseni Kurista (Jõgeva) metsamajandi peametsaülemaks, hiljem edasi juba direktoriks. Jõgeva periood oli täis ehitustööd, sekka ka vahelduseks looduskaitse ja puhkemajanduslikud tööd.

Kiidjärve metskonda siirdudes sai Ain jällegi meelepärase, metsalähedase tegevuse juurde asuda. Ta hakkas suure innuga otsima uuendusi ja neid ellu viima. Saksa keele hea oskajana tekkisid kontaktid Euroopaga, küllap sealt ka ideed looduslähedasest metsamajandusest, loodusturismist ja puhkemajandusest. Kõike seda rakendas Ain omale iseloomulikul tõsisel, järjepideval moel, metskonna igapäevatöö juhtimise kõrvalt.

Ain Erik oli Kiidjärvel tõeline “maa sool”. Metsaülemana oli ta Kiidjärve vesiveski taastaja, küla- ja veski- ja matkapäevade korraldaja, Huvimetsa looja. Kõige selle kõrvalt jõudis ta ka enda suure talumajapidamise korras hoida.

RMK loodushariduse spetsialistina tegi Ain palju huvimetsanduse ja looduskaitse propageerijana nii kursustel – õppepäevadel, kui ka ajakirjanduses ja televisioonis. Suure sõjanduse ja ajaloo asjatundjana korraldas ta ka üritusi selles valdkonnas. Veel üsna hiljuti tegeles suure teadmiste pagasiga loodusemees kirjatööga ja fotograafiaga loodusväärtusi avastades ja tutvustades.

Ain Erikule on antud mitmeid autasusid - Kodakondsuspäeva aumärk, Põlvamaa aukodanik, RMK Kuldn Tammeleht, looduskaitse teenetemärk Hõbedane Tammeleht ja Jakob Hurda rahvuskultuuri auhind.

Metsamehe vormis Ain Eriku saatsid sugulased, sõbrad ja endised kolleegid Peetri kirikust viimsele puhkepaigale Puiestee kalmistul kalli Mare kõrvale.

Tehtud sai väga palju, olgu puhkus Sulle rahulik!

kolleegide nimel

Priit Kask

EMÜ tegevuskava 2019.a.

I kvartal(olenevalt jääoludest) – Metsameeste kalapüügi võistlus Peipsil

13.aprill – EMÜ üldkogu Soomaa looduskeskus

17.mai - Metsamehe jälgedes – Märt Hanso Järvelja

07.juuni – Metsamehe jälgedes Jüri Loide Kuusiku

13.september – Metsamehe jälgedes – Leo Filippov Saaremaa, Sõrve

18.oktoober –Konverents Metsanduslikud kutseühingud läbi ajaloo
100. aastat Eesti Metsateenijate Ühingut